

GenderSAFE
ENDING GENDER-BASED VIOLENCE IN ACADEMIA

Εισαγωγικό σεμινάριο για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο μέσω της ολιστικής προσέγγισης 7P

Δομή διαδικτυακού σεμιναρίου

Τίτλος σεμιναρίου

Εισαγωγικό σεμινάριο για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο μέσω της ολιστικής προσέγγισης 7P

Εκπαιδευτικοί στόχοι

Οι βασικοί στόχοι του σεμιναρίου είναι οι συμμετέχοντες/ουσες να:

- αποκτήσουν μια κοινή κατανόηση των εννοιών που σχετίζονται με την έμφυλη βία και να κατανοήσουν τον αντίκτυπό της στον ακαδημαϊκό χώρο
- κατανοήσουν την ύπαρξη και τις ιδιαίτερες εκφάνσεις της έμφυλης βίας στον χώρο της ανώτατης εκπαίδευσης και της έρευνας
- γνωρίσουν το μοντέλο 7P του UniSAFE — συλλογή δεδομένων και αναγνώριση της υφιστάμενης κατάστασης, πρόληψη, προστασία, δίωξη, παροχή υπηρεσιών, συνεργασίες και πολιτικές — ως ολιστική προσέγγιση για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στους ερευνητικούς οργανισμούς
- γνωρίσουν εμπνευσμένες πρακτικές για τη δημιουργία και την εφαρμογή θεσμικών πολιτικών για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο, οι οποίες έχουν υιοθετηθεί από ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ερευνητικούς οργανισμούς και κράτη μέλη στο πλαίσιο του μοντέλου 7P.

Περιγραφή για την προώθηση του σεμιναρίου:

Το σεμινάριο αυτό εισάγει τους συμμετέχοντες και τις συμμετέχουσες στο ζήτημα της έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο και στον τρόπο με τον οποίο μπορεί να αντιμετωπιστεί μέσα από μια ολοκληρωμένη θεσμική προσέγγιση. Αρχικά, παρουσιάζει βασικές έννοιες, τις μορφές και τον αντίκτυπο της έμφυλης βίας στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στους ερευνητικούς οργανισμούς. Στη συνέχεια, παρουσιάζει το μοντέλο 7P του UniSAFE, το οποίο περιλαμβάνει τη συλλογή δεδομένων και την αναγνώριση της υφιστάμενης κατάστασης, την πρόληψη, την προστασία, τη δίωξη, την παροχή υπηρεσιών, τις συνεργασίες και τις πολιτικές.

Το μοντέλο 7P προσφέρει ένα ολιστικό πλαίσιο για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο. Στο πλαίσιο του σεμιναρίου παρουσιάζονται επίσης πρακτικές συμβουλές και εμπνευσμένες πρακτικές από ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ερευνητικούς οργανισμούς στην Ευρώπη, με στόχο να υποστηριχθούν οι συμμετέχοντες και οι συμμετέχουσες στη δημιουργία και εφαρμογή αποτελεσματικών θεσμικών πολιτικών.

Οι συμμετέχοντες/ουσες ενθαρρύνονται να εξοικειωθούν εκ των προτέρων με το νομικό και/ή πολιτικό πλαίσιο της χώρας και του ιδρύματός τους σχετικά με την έμφυλη βία, καθώς και με τις πολιτικές που αφορούν την προστασία των φοιτητών και φοιτητριών. Για τον σκοπό αυτό μπορούν να αξιοποιήσουν τον [χάρτη πολιτικών](#) που αναπτύχθηκε στο UniSAFE και τον [επικαιροποιημένο χάρτη του GenderSAFE](#). Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου, ενδέχεται να κληθούν να μοιραστούν υφιστάμενες πολιτικές και πρακτικές του ιδρύματός τους. Το σεμινάριο έχει σχεδιαστεί ως χώρος εμπιστευτικής και ειλικρινούς ανταλλαγής εμπειριών.

Σε ποιους/ες απευθύνεται:

- στελέχη ισότητας των φύλων, σημεία επαφής, στελέχη ισότητας και/ή ποικιλότητας
- στελέχη ανθρώπινου δυναμικού
- μέλη ομάδων που υλοποιούν Σχέδια Ισότητας των Φύλων
- στελέχη υγείας και ασφάλειας
- προϊστάμενοι/ες τμημάτων ή μονάδων με αρμοδιότητα ή εμπλοκή στην αντιμετώπιση της έμφυλης βίας
- εκπαιδευτές/τριες σε θέματα έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο
- Φοιτητές/τριες

Το σεμινάριο απευθύνεται κυρίως σε άτομα και οργανισμούς που βρίσκονται στα αρχικά στάδια δημιουργίας και εφαρμογής ενός πλαισίου πολιτικής για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο.

Οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να

- εξοικειωθούν με το νομικό και/ή πολιτικό πλαίσιο της χώρας και του ιδρύματός τους σχετικά με την έμφυλη βία
- σκεφτούν τις υφιστάμενες πολιτικές και πρακτικές του ιδρύματός τους σχετικά με την έμφυλη βία
- διαβάσουν εκ των προτέρων την ιστορία περίπτωσης που θα κοινοποιήσει ο/η εκπαιδευτής/τρια

Προτεινόμενος αριθμός συμμετεχόντων/ουσών: 9–25

Μορφή: διαδικτυακά, με δυνατότητα προσαρμογής για δια ζώσης υλοποίηση

Διάρκεια: 5,5 ώρες, συμπεριλαμβανομένων των διαλειμμάτων

Γλώσσα: Ελληνικά

Δομή του σεμιναρίου:

Πίνακας MIRO: https://miro.com/app/board/uXjVHCMxp80=/?share_link_id=381977274882

Πρόγραμμα	Προσέγγιση	Διάρκεια	Παρατηρήσεις
Εισαγωγή και προσδοκίες	Συνεδρία υποδοχής <ul style="list-style-type: none"> Εισαγωγή και σύντομη παρουσίαση του προγράμματος της ημέρας και των στόχων του σεμιναρίου Συζήτηση των προσδοκιών των συμμετεχόντων/ουσών 	20 λεπτά	Η εισαγωγική συνεδρία δημιουργεί τις προϋποθέσεις για έναν ασφαλή και προστατευμένο χώρο συζήτησης. Είναι χρήσιμο να τονιστεί η σημασία της εμπιστευτικότητας, του σεβασμού στις εμπειρίες των άλλων και της δυνατότητας αποχώρησης ή παύσης, αν το περιεχόμενο γίνει δύσκολο για κάποιο άτομο. Δεδομένης της ευαισθησίας του θέματος, είναι σημαντικό να αναγνωριστεί ότι κάποιοι/ες συμμετέχοντες/ουσες μπορεί να έχουν προσωπικές εμπειρίες έμφυλης βίας.
Ιστορία περίπτωσης για εισαγωγική δραστηριότητα και κατανόηση της έμφυλης βίας (1)	Άσκηση 1: Σύντομη ιστορία περίπτωσης – στην ολομέλεια <ul style="list-style-type: none"> Ο/η εκπαιδευτής/τρια υπενθυμίζει σύντομα την ιστορία περίπτωσης που έχει κοινοποιηθεί εκ των προτέρων Οι συμμετέχοντες/ουσες μοιράζονται στην ολομέλεια τα προβλήματα και τα κενά που εντόπισαν 	20 λεπτά	Η ιστορία περίπτωσης κοινοποιείται στους/στις συμμετέχοντες/ουσες πριν από το σεμινάριο. Ο/η εκπαιδευτής/τρια μπορεί να επιλέξει μία από τις ιστορίες που περιλαμβάνονται στον οδηγό <i>Facilitating change: A guide to using case stories in co-creation activities for addressing gender-based violence</i> . Η άσκηση λειτουργεί ως εισαγωγή στο θέμα και δεν απαιτεί ακόμη κατηγοριοποίηση με βάση τα 7P. Οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να καταγράψουν λέξεις-κλειδιά σε αυτοκόλλητες σημειώσεις στο Miro ή σε άλλο συνεργατικό εργαλείο.
Κατανόηση της έμφυλης βίας – ορισμοί και βασικά στοιχεία στον ακαδημαϊκό χώρο (2)	Ο/η εκπαιδευτής/τρια παρουσιάζει: <ul style="list-style-type: none"> τον ορισμό της έμφυλης βίας σύμφωνα με το Συμβούλιο της Ευρώπης την κατανόηση της έμφυλης βίας στο UniSAFE και το GenderSAFE βασικά στοιχεία από την έρευνα UniSAFE 	20 λεπτά	Πριν από την παρουσίαση των ορισμών, οι συμμετέχοντες/ουσες μπορούν να προσκληθούν να σκεφτούν τι θεωρούν έμφυλη βία στον ακαδημαϊκό χώρο. Κατά την παρουσίαση των μορφών έμφυλης βίας, ο/η εκπαιδευτής/τρια μπορεί να χρησιμοποιήσει παραδείγματα συμπεριφορών και να αναδείξει ότι η ίδια συμπεριφορά μπορεί να

	<ul style="list-style-type: none"> • λόγους για τη μη αναφορά περιστατικών • επιπτώσεις για το προσωπικό και τους/τις φοιτητές/τριες • παράγοντες που συμβάλλουν στην έμφυλη βία στον ακαδημαϊκό χώρο • τη σημασία της διαθεματικότητας 		εμπήπτει σε περισσότερες από μία κατηγορίες. Αυτό βοηθά στην κατανόηση της πολυπλοκότητας των πραγματικών περιστατικών και της συνέχειας της βίας.
Άσκηση 2: Κατηγοριοποίηση των μορφών έμφυλης βίας	Οι συμμετέχοντες/ουσες εργάζονται σε μικρές ομάδες στο Miro. Κάθε ομάδα λαμβάνει ένα σύνολο παραδειγμάτων έμφυλης βίας και καλείται να τα κατηγοριοποιήσει με βάση τις μορφές που παρουσιάστηκαν στην προηγούμενη ενότητα: σωματική βία, σεξουαλική βία, ψυχολογική βία, οικονομική βία, σεξουαλική παρενόχληση, παρενόχληση με βάση το φύλο, διαδικτυακή βία και οργανωσιακή έμφυλη βία. Οι συμμετέχοντες/ουσες ανοίγουν τον σύνδεσμο Miro, εντοπίζουν τον πίνακα εργασίας της ομάδας τους και ορίζουν ένα άτομο που θα μετακινεί τις αυτοκόλλητες σημειώσεις με βάση τη συζήτηση της ομάδας.	20 λεπτά	Η άσκηση βοηθά τους/τις συμμετέχοντες/ουσες να αναγνωρίσουν τις διαφορετικές μορφές έμφυλης βίας και τον τρόπο με τον οποίο μπορούν να αλληλεπικαλύπτονται στην πράξη. Ορισμένα παραδείγματα μπορεί να ταιριάζουν σε περισσότερες από μία κατηγορίες και αυτό μπορεί να αξιοποιηθεί στη συζήτηση που ακολουθεί. Ο στόχος δεν είναι να βρεθεί μία και μοναδική «σωστή» απάντηση, αλλά να ενισχυθεί η κατανόηση της πολυπλοκότητας των πραγματικών περιστατικών.
Παρουσίαση του μοντέλου 7P	Εννοιολογικό πλαίσιο 7P του UniSAFE <ul style="list-style-type: none"> • Παρουσίαση των 7P • Σύντομη πλοήγηση στην εργαλειοθήκη UniSAFE 	20 λεπτά	Ο/η εκπαιδευτής/τρια παρουσιάζει το μοντέλο 7P ως ολιστική προσέγγιση για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο. Η ενότητα μπορεί να ολοκληρωθεί με σύντομη παρουσίαση της εργαλειοθήκης UniSAFE.
Διάλειμμα		10 λεπτά	
Συλλογή δεδομένων και αναγνώριση της υφιστάμενης κατάστασης (Prevalence)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη υπενθύμιση του ορισμού • Συμβουλές για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση ερευνών • Εμπνευσμένες πρακτικές 	20 λεπτά	Η ενότητα παρουσιάζει τη συλλογή δεδομένων ως βάση για τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής. Μπορεί να δοθεί έμφαση στη χρήση σαφών ορισμών, συμπεριληπτικής γλώσσας, επικυρωμένων εργαλείων έρευνας και στη σημασία της κοινοποίησης των αποτελεσμάτων στα όργανα λήψης αποφάσεων και στην κοινότητα του ιδρύματος.
Πρόληψη (Prevention)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη υπενθύμιση του ορισμού 	20 λεπτά	Η πρόληψη παρουσιάζεται ως σύνολο μέτρων που στοχεύουν στην αλλαγή συμπεριφορών, αξιών και

	<ul style="list-style-type: none"> • Συμβουλές και χρήσιμες επισημάνσεις για την πρόληψη • Εμπνευσμένη πρακτική 		οργανωσιακής κουλτούρας. Παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν κώδικες δεοντολογίας, ενημερωτικό υλικό, εκστρατείες ευαισθητοποίησης, υποχρεωτική εκπαίδευση, δράσεις για τους/τις νεοεισερχόμενους/ες και εκπαίδευση παρευρισκομένων.
Προστασία (Protection)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνομη υπενθύμιση του ορισμού • Συμβουλές και χρήσιμες επισημάνσεις για την προστασία • Εμπνευσμένες πρακτικές 	20 λεπτά	Η ενότητα εστιάζει στα μέτρα που αποσκοπούν στην αποφυγή περαιτέρω βλάβης και στη διασφάλιση της ασφάλειας των θυμάτων, επιζώντων και άλλων εμπλεκόμενων προσώπων. Μπορεί να αναδειχθεί η ανάγκη για σαφείς, προσβάσιμες και πολλαπλές δυνατότητες αναφοράς, γρήγορη ανταπόκριση και κάλυψη περιστατικών που συμβαίνουν εντός και εκτός πανεπιστημιούπολης, διαδικτυακά, σε εκδηλώσεις, συνέδρια ή επιτόπια έρευνα.
Μεσημεριανό διάλειμμα		1 ώρα	
Δίωξη (Prosecution)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνομη υπενθύμιση του ορισμού • Συμβουλές και χρήσιμες επισημάνσεις για τις διαδικασίες δίωξης και τα πειθαρχικά μέτρα • Εμπνευσμένες πρακτικές 	20 λεπτά	Η ενότητα εξηγεί τον τρόπο με τον οποίο τα ιδρύματα χειρίζονται τα περιστατικά μέσα από διαδικασίες διερεύνησης, πειθαρχικές διαδικασίες και κυρώσεις. Μπορεί να αναδειχθεί η σημασία σαφών διαδικασιών, εύλογων χρονοδιαγραμμάτων, προσέγγισης με επίκεντρο το θύμα, ενημέρωσης των εμπλεκόμενων μερών και κατάλληλης σύνθεσης των αρμόδιων επιτροπών.
Παροχή υπηρεσιών (Provision of services)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύνομη υπενθύμιση του ορισμού • Συμβουλές και χρήσιμες επισημάνσεις για τις υπηρεσίες υποστήριξης • Εμπνευσμένες πρακτικές 	20 λεπτά	Η ενότητα εστιάζει στις υπηρεσίες που προσφέρονται σε θύματα, επιζώντες, παρευρισκόμενα πρόσωπα και άλλα μέλη της θεσμικής κοινότητας που επηρεάζονται από περιστατικά έμφυλης βίας. Μπορεί να συζητηθεί ο ρόλος μιας κεντρικής μονάδας συντονισμού, η διαθεσιμότητα πρώτων ανταποκριτών, η ψυχολογική υποστήριξη και η προσβασιμότητα των υπηρεσιών ανεξάρτητα από τον χρόνο τέλεσης του περιστατικού.

Συνεργασίες (Partnerships)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη υπενθύμιση του ορισμού • Συμβουλές και χρήσιμες επισημάνσεις για τις συνεργασίες • Εμπνευσμένες πρακτικές 	20 λεπτά	Η ενότητα παρουσιάζει τις συνεργασίες ως εργαλείο ενίσχυσης της διαθέσιμης εμπειρογνωμοσύνης και των πόρων του ιδρύματος. Παραδείγματα μπορεί να περιλαμβάνουν συνεργασίες με δημόσιους φορείς, οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, φοιτητικές ενώσεις, παρόχους υπηρεσιών υγείας, συνδικαλιστικές οργανώσεις και άλλα ιδρύματα.
Πολιτικές (Policies)	<ul style="list-style-type: none"> • Σύντομη υπενθύμιση του ορισμού • Συμβουλές και χρήσιμες επισημάνσεις για τη διαμόρφωση πολιτικών • Εμπνευσμένη πρακτική 	20 λεπτά	Η ενότητα εστιάζει στα συνεκτικά πλαίσια πολιτικής και στα έγγραφα που αποτυπώνουν ρητά τη δέσμευση του ιδρύματος για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας. Μπορεί να δοθεί έμφαση στην ευθυγράμμιση με το νομικό πλαίσιο, στην εσωτερική αποτύπωση, στη συμμετοχή των ενδιαφερόμενων μερών, στη σαφή περιγραφή επιθυμητών και μη αποδεκτών συμπεριφορών και στην προσβάσιμη επικοινωνία των πολιτικών.
Λήξη και αξιολόγηση του σεμιναρίου	<ul style="list-style-type: none"> • Συνεδρία ερωτήσεων και απαντήσεων • Ανακεφαλαίωση των βασικών σημείων • Αξιολόγηση 	20 λεπτά	Ο/η εκπαιδευτής/τρια απαντά σε τυχόν εναπομείνουσες ερωτήσεις, ανακεφαλαιώνει τα 7P και μοιράζεται χρήσιμες πηγές. Οι συμμετέχοντες/ουσες καλούνται να συμπληρώσουν το σύντομο ερωτηματολόγιο αξιολόγησης πριν αποχωρήσουν.

Σημείωση για τον/την εκπαιδευτή/τρια

Σύμφωνα με την προσέγγιση του UniSAFE, η έμφυλη βία ορίζεται ως ένα συνεχές βίας, παραβιάσεων, βίαιων συμπεριφορών και στάσεων με βάση το βιολογικό και το κοινωνικό φύλο, το οποίο διασταυρώνεται πάντοτε με άλλες διαστάσεις ανισότητας, όπως η ηλικία, η εθνότητα, η αναπηρία και ο σεξουαλικός προσανατολισμός (Hearn et al. 2020; Bondestam & Lundqvist 2019; Strid et al. 2021). Η διευκρίνιση αυτή είναι σημαντική, καθώς κατά τη διάρκεια της άσκησης μπορεί να προκύψουν αντιρρήσεις ή ερωτήματα σχετικά με τις μορφές έμφυλης βίας που αναγνωρίζονται.

Απαιτούμενο υλικό

- παρουσίαση PowerPoint
- ιστορία περίπτωσης για την Άσκηση 1, η οποία κοινοποιείται στους/στις συμμετέχοντες/ουσες πριν από το σεμινάριο
- υποστηρικτικό υλικό για εκπαιδευτές/τριες, με παραδείγματα περιστατικών έμφυλης βίας και ορισμούς των διαφορετικών μορφών βίας
- πίνακας Miro ή αντίστοιχο συνεργατικό εργαλείο για τις διαδικτυακές ασκήσεις
- δωμάτια υποομάδων για την ομαδική εργασία
- ερωτηματολόγιο αξιολόγησης

Πηγές

- Ορισμός της έμφυλης βίας από το Συμβούλιο της Ευρώπης: διαθέσιμος [εδώ](#).
- Κατάλογος μορφών έμφυλης βίας: διαθέσιμος [εδώ](#).
- Στοιχεία και αριθμοί: διαθέσιμα στα αποτελέσματα της έρευνας UniSAFE [UniSAFE Survey Results](#).
- Λόγοι και αιτίες: πηγή του Συμβουλίου της Ευρώπης [Council of Europe source](#).
- Επιπτώσεις στα θύματα: [Executive Summary of Report 5.3 \(UniSAFE\)](#).
- Ορισμοί των 7P: διαθέσιμοι [εδώ](#) και σχετικό βίντεο διαθέσιμο [εδώ](#).
- Εργαλειοθήκη UniSAFE: διαθέσιμη [εδώ](#).
- Facilitating change: A guide to using case stories in co-creation activities for addressing gender-based violence, UniSAFE guidelines, διαθέσιμο [εδώ](#).

Πώς να αναφέρετε το έγγραφο:

Polykarpou, Panagiota; Wuïame, Nathalie; Madesi, Vasia. Εισαγωγικό σεμινάριο για την αντιμετώπιση της έμφυλης βίας στον ακαδημαϊκό χώρο μέσω της ολιστικής προσέγγισης 7P (Δομή σεμιναρίου στα ελληνικά, μετάφραση και προσαρμογή από τη Βάσια Μαδέση βάσει της αγγλικής έκδοσης). Antwerp: Yellow Window, 2024.

**Attribution-NonCommercial-ShareAlike
CC-BY-NC-SA**

Σημαντική σημείωση για τη χρήση του εκπαιδευτικού υλικού: Το εκπαιδευτικό υλικό διατίθεται με άδεια Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International (CC BY-NC-SA 4.0) και είναι ελεύθερα διαθέσιμο για μη εμπορική χρήση, με την απαραίτητη αναφορά στους/στις δημιουργούς. Η άδεια επιτρέπει την προσωπική ή εκπαιδευτική χρήση και την προσαρμογή του υλικού, υπό την προϋπόθεση ότι οι προσαρμογές διατίθενται με τους ίδιους όρους. Με στόχο την προώθηση της συνεργατικής μάθησης, η προσέγγιση αυτή διασφαλίζει ότι το περιεχόμενο του GenderSAFE παραμένει προσβάσιμο και ενθαρρύνει την περαιτέρω ανάπτυξή του από την κοινότητα, διατηρώντας το πνεύμα της ανοιχτής και κοινής γνώσης.